

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

Politiky mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu

P7_TA(2010)0445

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2010 o politikách mezinárodního obchodu v kontextu naléhavých otázek spojených se změnou klimatu (2010/2103(INI))

(2012/C 99 E/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávy tří pracovních skupin Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) zveřejněné v roce 2007 ⁽¹⁾,
- s ohledem na klimatický balíček přijatý Evropskou radou dne 17. prosince 2008,
- s ohledem na závěry zasedání Evropské rady ze dne 29. a 30. října 2009 k jednáním o změně klimatu,
- s ohledem na summit OSN, který se konal v Kodani (Dánsko) ve dnech 7. až 18. prosince 2009, a dohodu z Kodaně, která byla výsledkem tohoto summitu,
- s ohledem na předchozí usnesení Parlamentu o změně klimatu, zejména na usnesení ze dne 10. února 2010 o výsledcích kodaňského summitu ⁽²⁾ a usnesení ze dne 29. listopadu 2007 o obchodu a změně klimatu ⁽³⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. května 2010 o analýze možností snížení emisí skleníkových plynů o více než 20 % a vyhodnocení rizika úniku uhlíku (KOM(2010)0265),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. června 2010 o udržitelnosti biopaliv a biokapalin ⁽⁴⁾,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2008 s názvem „Iniciativa v oblasti surovin – uspokojení kritických potřeb pro růst a zaměstnanost v Evropě“ (KOM(2008)0699),
- s ohledem na zprávu Světové obchodní organizace a program OSN pro životní prostředí „Obchod a změna klimatu“ ze dne 26. června 2008,
- s ohledem na závěrečné prohlášení vedoucích představitelů ze summitu skupiny G20 konaném ve dnech 24. a 25. září 2009 v Pittsburghu,
- s ohledem na „Mezinárodní posouzení zemědělské vědy a techniky pro rozvoj“ zveřejněné v roce 2008 ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ *Klimatické změny v roce 2007: Souhrnná zpráva*, zveřejněno pod vedením Radjendra K. Pachauri a Andy Reisingera, Ženeva 2007 http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_fr.pdf; a zprávy pracovních skupin: *Les éléments scientifiques*, příspěvek pracovní skupiny I, za zveřejnění odpovídají: S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor a H.L. Miller, Jr.; *Conséquences, adaptation et vulnérabilité*, příspěvek pracovní skupiny II, za zveřejnění odpovídají: Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden a C. Hanson; *Atténuation du Changement Climatique*, příspěvek pracovní skupiny III, za zveřejnění odpovídají: B. Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave a L. Meyer.

⁽²⁾ Přijaté texty, P7_TA(2010)0019.

⁽³⁾ Úř. věst. C 297 E, 20.11.2008, s. 193.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 160, 19.6.2010, s. 1 a s. 8.

⁽⁵⁾ <http://www.agassessment.org/>

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

- s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod a na stanoviska Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a Výboru pro rozvoj (A7-0310/2010),
- A. vzhledem k tomu, že teplota Země vzrůstala již v minulém století a nadále roste a že hospodářské, sociální a ekologické dopady oteplování klimatu začínají dosahovat znepokojivých rozměrů a že je nutné toto oteplování omezit pod 2 °C,
 - B. vzhledem k tomu, že dohoda dosažená na summitu OSN o změně klimatu, který se konal v prosinci 2009 v Kodani, je nedostatečná; vzhledem k tomu, že se Evropské unii nepodařilo zaujmout na summitu vůdčí úlohu,
 - C. vzhledem k tomu, že dohoda dosažená na summitu OSN o změně klimatu, který se konal v prosinci 2009 v Kodani, je nedostatečná a neuspokojivá,
 - D. vzhledem k tomu, že cancúnský summit skýtá jedinečnou příležitost ke skutečnému dialogu, že by na něm měly být přijaty právně závazné nástroje a přísnější kontrolní postupy a měl by být důležitou etapou k souhrnné a právně závazné operační dohodě, která umožní omezit oteplování planety pod 2 °C,
 - E. vzhledem k tomu, že boj proti změně klimatu je faktorem konkurenceschopnosti, přičemž k evropským prioritám v této věci patří úspory energie a získávání energie z obnovitelných zdrojů, které umožní zlepšit energetickou bezpečnost Unie a přinesou mnoho příležitostí k rozvoji průmyslu, inovací a územního plánování a k tvorbě pracovních příležitostí,
 - F. vzhledem k tomu, že dotovaná energie a neomezené emise CO₂ v některých zemích poskytují těmto zemím komparativní výhodu,
 - G. vzhledem k tomu, že v důsledku toho jsou v boji proti změně klimatu rozhodující obchodní pravidla a že EU jako přední světová obchodní mocnost může tato pravidla výrazně ovlivnit,
1. vítá cíl Evropské rady snížit do roku 2050 evropské emise skleníkových plynů o 80 až 95 % ve srovnání s rokem 1990, což je nezbytný cíl k tomu, aby se EU znovu ujala v oblasti klimatu vedoucí úlohy na mezinárodní úrovni v situaci, kdy se další země výrazně zapojily do zelené ekonomiky, zejména prostřednictvím svých plánů hospodářské obnovy; rozhodně podporuje cíl snížit evropské emise do roku 2020 o 30 %, což by mělo přimět další země k tomu, aby přijaly náročnější závazky;
 2. vyzývá k uzavření mezinárodně závazné dohody o ochraně klimatu a naléhavě podporuje cíl 30 % snížení emisí CO₂ v EU do roku 2020, a také dlouhodobý cíl EU dosáhnout do roku 2050 snížení emisí CO₂ a dalších emisí skleníkových plynů o nejméně 85 %;
 3. zdůrazňuje, že rozvinuté země musí jít při snižování emisí CO₂ příkladem; domnívá se, že stanovení norem, označování a certifikace jsou nástroje s obrovským potenciálem pro snižování spotřeby energie, a tedy i pro řešení změny klimatu; domnívá se, že mechanismus čistého rozvoje nedokáže řešit potřeby nejvíce zranitelných zemí;
 4. zasazuje se o to, aby prosazování obnovitelných zdrojů energie bylo intenzivnější a aby vlády členských států sledovaly konzistentní politiku a vytvořily závazný právní rámec, který v dlouhodobém horizontu umožní přijetí odstupňovaného programu pomoci, jenž přispěje k otevření trhu a vytvoření minimální infrastruktury, což je v době krize a obchodní nejistoty důležitý prvek;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

5. připomíná, že společná obchodní politika je nástrojem sloužícím obecným cílům Evropské unie, že podle článku 207 Smlouvy o fungování Evropské unie musí být společná obchodní politika EU prováděna „v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie“ a že podle článku 3 Smlouvy o Evropské unii musí přispívat zejména „k udržitelnému rozvoji této planety, k solidaritě a vzájemné úctě mezi národy, volnému a spravedlivému obchodování, vymýcení chudoby, ochraně lidských práv, především práv dítěte, a k přísnějšímu dodržování a rozvoji mezinárodního práva, zejména k dodržování zásad Charty Organizace spojených národů“;
6. zdůrazňuje, že obchodní politiky Evropské unie – na dvoustranné a vícestranné úrovni – jsou nástrojem, a nikoliv cílem samy o sobě, a že by měly odpovídat cílům boje proti změně klimatu a předcházet uzavření ambiciózní dohody o klimatu;
7. domnívá se tedy, že pravidla WTO musí být interpretována a rozvíjena takovým způsobem, aby podporovala závazky přijaté v mnohostranných dohodách o životním prostředí; žádá Komisi, aby usilovala o dosažení konsensu ve WTO, aby byl sekretariátům vícestranných dohod o životním prostředí poskytnut statut pozorovatele na všech schůzích WTO týkajících se jejich oblasti působnosti a aby měly v postupech urovnání sporů spojených s životním prostředím poradní úlohu; zdůrazňuje, že by měla být zavedena nová mezinárodní pravidla s cílem odstranit komparativní výhodu, kterou poskytují levné emise CO₂;
8. vyjadřuje politování nad tím, že žádná z dohod WTO se v současné době přímo nezmiňuje o změně klimatu, potravinové bezpečnosti a rozvojových cílech tisíciletí; odsuzuje rozvoj biopirátství u semen odolných vůči změně klimatu; domnívá se, že je třeba změnit pravidla WTO, aby byl zajištěn soulad se závazky přijatými v rámci Kjótského protokolu a s mnohostrannými dohodami v oblasti životního prostředí; naléhavě vyzývá k reformě WTO, která umožní rozlišovat výrobky podle metod výroby a zpracování;
9. zdůrazňuje, s odkazem na preambuli Dohody o WTO a na čl. XX písm. b), d) a g) dohody GATT, že mezinárodní obchod nesmí vést k nadměrnému využívání přírodních zdrojů, a vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci WTO posílily princip kolektivní preference, zejména s ohledem na výrobky vyráběné udržitelným způsobem a šetrné ke klimatu, které nepředstavují žádné etické riziko;
10. vyzývá Komisi a členské státy WTO, aby se zasadily o to, aby WTO přijala stanovisko uznávající význam a vliv klimatických změn, a vybízí WTO, aby usilovala o to, aby pravidla WTO nepodlamovala globální úsilí v boji proti klimatickým změnám, jejich omezování a přizpůsobení se těmto změnám, ale aby toto úsilí naopak podporovala;
11. vyslovuje politování nad tím, že členové WTO musí nejprve nalézt způsob, jak tuto smlouvu začlenit do systému institucí a pravidel OSN, které se vztahují na ochranu životního prostředí včetně změny klimatu, sociální spravedlnost a respektování všech lidských práv; zdůrazňuje, že závazky a cíle v rámci mnohostranných dohod o životním prostředí, jako je např. Rámcová úmluva OSN o změně klimatu a ostatní instituce OSN (Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodní organizace práce (ILO), Mezinárodní námořní organizace (IMO)), musejí mít přednost před úzkým výkladem obchodních pravidel;
12. vzhledem k tomu, že od rozhodnutí WTO o obchodu a životním prostředí na úrovni ministrů, které bylo přijato v Marrákeši dne 15. dubna 1994, uplynulo již více než 15 let, vyzývá Komisi, aby nejpozději do poloviny roku 2011 Evropskému parlamentu a Radě předložila zprávu o tom, do jaké míry výbor WTO pro obchod a životní prostředí uplatnil svou pravomoc stanovenou v tomto rozhodnutí a co ještě je třeba vykonat, zejména v souvislosti s celosvětovým dialogem o zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně a v kontextu WTO;
13. vyzývá Komisi a členské státy, aby v rámci jednání WTO a u dvoustranných obchodních dohod trvaly na tom, aby liberalizace obchodu, zejména se surovinami, neohrožovala udržitelné řízení zdrojů a aby se cíle ochrany klimatu i ochrany biologické rozmanitosti staly nedílnou součástí dohod; za tímto účelem žádá Komisi, aby vyzvala k uspořádání společného setkání ministrů obchodu a ministrů životního prostředí členských zemí WTO ještě před konferencí smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC COP) v Johannesburgu v roce 2011; připomíná, že UNFCCC představuje fórum pro dosažení mezinárodní dohody o boji proti změně klimatu;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

14. soudí, že dnes je více než kdy jindy třeba zahájit veřejnou diskusi o zřízení světové organizace pro životní prostředí;

Posílení pozitivní interakce mezi obchodem a ochranou klimatu

15. uznává pozitivní úlohu, kterou mohou hrát obchodní výměny při šíření zboží a služeb, které se podílejí na ochraně klimatu; domnívá se, že ochrana klimatu a liberalizace obchodu se sice mohou navzájem posilovat a usnadňovat výměnu tzv. environmentálního zboží a služeb, ale že je nejprve nezbytné vypracovat seznam tohoto zboží a služeb podle přísných environmentálních kritérií ve spolupráci s členskými zeměmi WTO;

16. uznává, že obchod je významným nástrojem transferu technologií do rozvojových zemí; zdůrazňuje, že překážky ekologického obchodu je třeba snížit například tím, že se na úrovni WTO sníží cla na ekologické produkty;

17. doufá, že EU bude dobrým příkladem a omezí překážky, jako jsou cla a poplatky za obchod se ekologickými technologiemi i s výrobky šetrnými k životnímu prostředí a ke klimatu, a podpoří tzv. environmentální zboží a služby, mimo jiné na základě akčního plánu z Bali a Zeleného kodaňského fondu pro změnu klimatu;

18. zdůrazňuje důležitost inovací do zelených technologií a uznává úlohu, kterou při šíření těchto technologií mezi jednotlivými zeměmi mohou hrát obchodní vztahy;

19. vyzývá EU, aby se stala hlavním aktérem při zjišťování těch nejobtížnějších překážek, které v rozvojových zemích šíří technologie, jež by řešily problémy změny klimatu;

20. uznává, že pobídky k inovacím lze poskytovat prostřednictvím různých systémů odměňování a že tyto systémy nepodporují transfer technologií stejným způsobem; rovněž bere na vědomí, že je nutno zabývat se systémy práv duševního vlastnictví pro transfer technologií, problémy s jejich ochranou v důsledku slabosti politických institucí a neexistence právního státu; žádá proto Komisi, aby studovala všechny systémy odměňování inovací a vzala přitom v úvahu riziko, že některé země budou vyloučeny, a aby začlenila výsledky této práce do své klimatické diplomacie;

21. je znepokojen tím, že světový obchod je deformován dotacemi na fosilní energie, a dopady těchto dotací na klima a výdajů s nimi spojených na veřejné finance; vítá závazek skupiny G20, že budou postupně tyto dotace rušit;

22. vyjadřuje přání, aby se Evropská unie ujala vedoucí úlohy v této věci, a žádá Komisi, aby urychleně navrhla harmonogram odstraňování uvedených dotací v Unii s tím, že tento proces musí zahrnovat doprovodná sociální a průmyslová opatření; připomíná mimo jiné žádost Evropského parlamentu Komisi a členským státům, aby informovaly Evropský parlament o úvěrech poskytnutých vývozními agenturami a Evropskou investiční bankou na projekty, které mají negativní dopady na klima;

23. vyslovuje se proti dotování fosilních paliv a požaduje, aby se více podporovaly obnovitelné energie šetrné k životnímu prostředí a aby se hledaly a vyvíjely decentralizované zdroje energie, zejména v rozvojových zemích; připomíná v tomto směru dohodu skupiny G20 o zrušení dotování fosilních paliv a vyzývá Komisi, aby navrhla evropskou strategii pro její provádění s jednoznačnými lhůtami a případnými vyrovnávacími mechanismy;

Pro spravedlivější ceny v mezinárodním obchodě a zamezení přesunu emisí uhlíku

24. připomíná, že liberalizace obchodních výměn může jít proti ochraně klimatu, pokud si některé země učiní z nečinnosti v oblasti klimatu konkurenční výhodu; navrhuje tedy reformu pravidel WTO proti dumpingu, která by do nich zařadila otázku spravedlivé ekologické ceny a která by vycházela ze světových norem na ochranu klimatu;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

25. lituje, že dotováním cen energie a neuplatňováním žádných omezení ani kvót na emise CO₂ by některé země mohly dosahovat komparativní výhody; vzhledem k neomezeným a tím relativně levným emisím CO₂ nejsou tyto země nijak pobízeny k tomu, aby se připojily k mnohostranným dohodám o boji se změnou klimatu;

26. konstatuje nicméně, že jednání o změně klimatu je založeno na zásadě „společné, ale diferencované odpovědnosti“ a že nedostatečnost ochrany klimatu v rozvojových zemích lze obecně vysvětlit jejich nižší finanční nebo technologickou kapacitou, a nikoli cíleně prováděným environmentálním dumpingem;

27. v této souvislosti vyjadřuje přání, aby se k evropské diskusi o přesunu emisí uhlíku v souvislosti se systémem Společenství pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS) a o cestách k nápravě přistupovalo obezřetně;

28. připomíná totiž, že podle posledního sdělení Komise ze dne 26. května 2010 (KOM(2010)0265) na toto téma hrozí přesun emisí uhlíku jen v několika málo průmyslových odvětvích, a domnívá se, že pro jejich stanovení je třeba provést podrobnou analýzu jednotlivých odvětví; vyzývá Komisi, aby urychleně začala používat tento přístup namísto několika kvantitativních kritérií totožných pro všechna průmyslová odvětví;

29. zdůrazňuje, že pro průmyslová odvětví, v nichž může dojít k přesunu emisí uhlíku, neexistuje jedině řešení a že základními kritérii pro výběr vhodného nástroje (bezplatné přidělování povolenek, státní pomoc nebo opatření na hranicích) jsou povaha daného výrobku či struktura trhu;

30. domnívá se, že nejlepším nástrojem k internalizaci negativních ekologických externalit spojených s CO₂ by byla multilaterální dohoda o klimatu, avšak hrozí riziko, že se takovou dohodu v blízké budoucnosti nepodaří uzavřít; domnívá se proto, že by Evropská unie měla nadále zkoumat, zda by bylo možné v souladu s pravidly WTO zavést v průmyslových odvětvích, kde dochází ke značným přesunům emisí CO₂, vhodné environmentální nástroje, které by doplňovaly dražby povolenek na emise CO₂ v rámci komunitárního systému obchodování s emisemi; zejména by mohl být zaveden „mechanismus zařazení uhlíku“; tento mechanismus by umožňoval bojovat proti riziku, že emise CO₂ budou exportovány do třetích zemí;

31. jednoznačně konstatuje, že úpravy daní na hranicích by neměly být nástrojem protekcionismu, ale spíše cestou ke snížení emisí;

Podpořit diferenciaci výrobků v závislosti na jejich dopadu na klima

32. domnívá se, že EU jakožto největší obchodní blok na světě může stanovovat celosvětové normy, a podporuje rozvoj a šíření systémů osvědčení a označování, které zohledňují sociální a ekologická kritéria; poukazuje na úspěšnou činnost mezinárodních nevládních organizací při rozvíjení a podpoře příslušných označení a osvědčení a výslovně podporuje jejich širší používání;

33. připomíná, že systém WTO umožňuje přijímat v oblasti obchodu kvalifikační opatření, pokud se ukáží jako nezbytná, přiměřená a nediskriminují země s totožnými výrobními podmínkami; konstatuje nicméně, že je naléhavě potřeba dalšího vyjasnění, aby se tato opatření mohla používat na základě kritérií změny klimatu spojených postupů a metodami používanými při výrobě těchto výrobků;

34. žádá Komisi, aby usilovala o obnovení jednání ve WTO o výrobních postupech a metodách a možnosti diferenciaci podobných výrobků v závislosti na jejich uhlíkové a energetické stopě nebo na základě technologických norem; domnívá se, že takovou iniciativu mohou členové WTO přijmout, pokud bude provázena opatřeními usnadňujícími transfer technologií;

35. doufá nicméně, že současné nejasnosti ohledně výrobních postupů a metod ve WTO nebudou Unii motivovat spíše k nečinnosti a že Unie by naopak měla tohoto manévrovacího prostoru využít;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

36. zdůrazňuje, že je třeba usilovat o to, aby se negativní důsledky obchodu na životní prostředí odrazily v cenách a aby byl uplatňován princip „znečišťovatel platí“; žádá, aby byly sladěny systémy označování a podávání informací v oblasti environmentálních norem;
37. vítá proto, že Evropská unie zavedla kritéria udržitelnosti pro agropaliva vyráběná v Unii či do Unie dovážená; žádá Evropskou komisi, aby prostudovala možnost rozšíření tohoto přístupu na biomasu a zemědělské produkty; požaduje, aby byly zohledněny nepřímé změny ve využívání půd spojené s biopalivy a očekává, že Komise předloží do konce roku 2010 příslušný návrh, v souladu s jejími závazky vůči Evropskému parlamentu;
38. zasazuje se o to, aby byly pro výrobu biopaliv a biomasy vyvinuty skutečné a závazné standardy a kritéria udržitelnosti, které by zohlednily uvolňování plynů poškozujících klima a malých částicěk prostřednictvím nepřímé změny využívání půdy (ILUC) a celý produkční cyklus; zdůrazňuje, že zajištění dodávek potravin pro obyvatelstvo musí mít přednost před výrobou biopaliv a že k řešení problému udržitelnosti politiky a praxe v oblasti využívání půdy je třeba neodkladně řešit komplexnějším způsobem;
39. domnívá se, že je rozhodující, aby existovaly přísné normy udržitelnosti v rámci mezinárodního obchodu s biopalivy vzhledem k jejich rozporuplnému environmentálnímu a sociálnímu dopadu;
40. vítá evropskou dohodu dosaženou ohledně ilegální těžby dřeva a těší se na pokrok v dohodách o dobrovolném partnerství;

Liberalizace obchodu nesmí být na úkor náročné klimatické politiky

41. vyjadřuje znepokojení nad tím, že Komise hodlá prosazovat v obchodních dohodách liberalizaci obchodování dřevem, zejména zrušení omezení uvalených na jeho vývoz, přestože hrozí zvýšené riziko odlesňování a negativních dopadů na klima, biologickou rozmanitost, rozvoj a místní populace;
42. zdůrazňuje především potřebu souladu mezi cíli v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti a podmínkami obchodu, aby se zajistila například účinnost boje proti odlesňování;
43. zastává názor, že nové mezinárodní dohody o ochraně klimatu musí obsahovat pevné záruky, že bude snížen negativní dopad mezinárodního obchodu se dřevem na životní prostředí a bude ukončeno odlesňování, jehož rozsah vyvolává znepokojení;

Začlenit dopravu plně do problematiky vlivu obchodu na změnu klimatu

44. vyjadřuje politování na tím, že současný obchodní režim vede ke globální dělbě práce a výroby, která předpokládá velmi vysoký podíl přepravy, jež nepokrývá své vlastní environmentální náklady; přeje si, aby byly náklady, které mezinárodní doprava přináší v souvislosti se změnou klimatu, začleněny do její ceny, ať již zavedením daní, nebo systému směny placených kvót; vítá brzké zařazení letectví do systému EU ETS a očekává, že Komise vyvine podobnou iniciativu v případě námořní dopravy do roku 2011, přičemž opatření by nabyla účinku v roce 2013, pokud se ukáže jako nemožné zavést do té doby mezinárodní mechanismus; vyjadřuje politování nad tím, že palivo spotřebované v zámořské dopravě zboží není podrobeno žádnému zdanění; vyslovuje se pro uvalení daní na toto palivo a tyto produkty, zejména produkty přepravované letecky; očekává ostatně, že se Komise chopí iniciativy a zpochybní podporu pro nejméně znečišťující způsoby dopravy, jako osvobození leteckého benzínu od zdanění;
45. konstatuje, že emise CO₂ v mezinárodním obchodě mohou být značně sníženy, např. výběrem používaných dopravních prostředků podle jejich výkonnosti a podle kritérií životního prostředí; požaduje, aby vzniklé dopravní a environmentální náklady byly započteny do cen výrobků (internalizace vnějších nákladů), především prostřednictvím začlenění lodní dopravy, která v mezinárodním obchodě zajišťuje 90 % přepravy, do systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (ETS);
46. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby na základě svých pravomocí udělaly vše pro to, aby bylo v rámci Mezinárodní námořní organizace dosaženo právně závazné dohody o snížení emisí z lodní dopravy;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

47. domnívá se, že je důležité, aby se mezinárodní závazky týkající se snížení emisí skleníkových plynů uplatňovaly i na mezinárodní leteckou a lodní dopravu;

48. zdůrazňuje, že rostoucí objem emisí CO₂ souvisejících s dopravou a mezinárodním obchodem snižuje účinnost strategie EU v oblasti změny klimatu; je toho názoru, že to je výrazná pobídka ke změně rozvojové strategie založené na vývozu k vnitřnímu rozvoji založenému na diverzifikované místní spotřebě a výrobě v rozvojových zemích; připomíná, že takováto strategie by měla pozitivní dopady na zaměstnanost v EU i v rozvojových zemích;

49. domnívá se, že dokud se klimatické náklady nepromítnou do ceny dopravy, měla by být podporována udržitelná místní výroba, zejména prostřednictvím lepší informovanosti spotřebitelů;

Posílení nástrojů provázanosti obchod-klima

50. požaduje, aby pro zajištění provázanosti mezi obchodní a klimatickou politikou Evropské unie byla stanovena uhlíková bilance každé obchodní politiky, aby tato politika byla případně pozměněna s cílem dosáhnout příznivější uhlíkové bilance a aby byla v případě negativní bilance pro klima povinně přijata kompenzační opatření v podobě politické, technologické a finanční spolupráce;

51. naléhavě vyzývá EU, aby ve dvoustranných a regionálních obchodních dohodách použila jako rozvojový nástroj komplexní ustanovení týkající se životního prostředí, aby zdůraznila potřebu řádného provádění doložek o životním prostředí a mechanismů spolupráce na podporu přenosu technologií, technické pomoci a budování kapacit;

52. vyzývá Komisi, aby do obchodních dohod se zeměmi, které nejsou členy EU, systematicky začleňovala environmentální doložky, se zvláštním zřetelem na snižování emisí CO₂ a přenos technologií produkujících málo emisí;

53. vítá zahrnutí dimenze změny klimatu do hodnocení dopadu udržitelnosti (Sustainability impact assessment – SIA) v rámci obchodních dohod; bere však na vědomí, že v některých případech, jako např. u evropsko-středomořské dohody o volném obchodu, SIA ukazuje, že dohoda bude mít nepříznivý klimatický dopad, který nebyl před jejím uzavřením zohledněn; domnívá se, že obchodní dohody by neměly v žádném případě ohrozit mnohostranné dohody o životním prostředí (MEAs);

54. zastává názor, že do reformy systému všeobecných preferencí musí být zařazena environmentální kritéria;

55. zastává názor, že Komise by měla ve svých vyjednávacích strategiích sledovat harmonizovaný rámec s ohledem na obchodní a environmentální politiku, aby nedávala svým partnerům žádné příčiny k obavám ohledně překážek obchodování a zároveň zajišťovala soulad se závaznými cíli v boji proti změně klimatu;

56. domnívá se, že se státy, které nejsou vázány multilaterálními dohodami o ochraně klimatu, je třeba vést odvážnější a konzistentnější „klimatickou diplomacii“ než dosud;

Provázanost obchodní a klimatické politiky Evropské unie s ohledem na rozvojové země

57. uznává, že usilování o provázanost evropské obchodní politiky a politiky změny klimatu může být využíváno nebo vnímáno partnerskými zeměmi jako skrytý způsob, jak snížit náš dovoz a zvýšit náš vývoz;

Čtvrtek, 25. listopadu 2010

58. zdůrazňuje tedy, že je důležité jednat s těmito zeměmi o všech opatřeních, která by Unie mohla přijmout, zejména o hraničních opatřeních a zdůrazňuje, že je nezbytné, aby Unie dodržela veškeré své závazky spojené s poskytnutím pomoci rozvojovým zemím v oblasti změny klimatu;

59. z tohoto důvodu vyjadřuje znepokojení nad tím, že dřívější přísliby financování, které evropské země učinily na summitu o změně klimatu v Kodani, v rozporu s žádostí Parlamentu částečně zahrnují závazky přijaté v rámci veřejné rozvojové pomoci a jsou poskytovány ve formě půjček; požaduje, aby Komise vypracovala zprávu o těchto finančních prostředcích umožňující posoudit shodu mezi skutečností, přijatými závazky a požadavky Parlamentu; vyzývá rovněž k lepší koordinaci této finanční pomoci, pokud jde o její tématické a geografické využití;

60. připomíná závazek průmyslových zemí, kam patří členské státy Unie, uvažovat o inovativních finančních nástrojích pro boj se změnou klimatu;

61. je přesvědčen, že opatření pro boj proti změně klimatu musí být založena na zásadě solidarity mezi průmyslovými a rozvojovými zeměmi a případně na užší spolupráci s OSN, WTO a ostatními brettonwoodskými institucemi; požaduje proto společně s rozvojovými, transformujícími se a průmyslovými zeměmi vývoj globální koncepce obchodování s emisemi a zdanění energie a emisí skleníkových plynů, která by jednak zabránila přemísťování podniků („carbon leakage“ – únik uhlíku) a za druhé vytvářela finanční prostředky na opatření pro boj proti změně klimatu, snížila její následky a pomohla přizpůsobit se jim;

62. zdůrazňuje, že rostoucí přenos technologií do rozvojových zemí jako způsob řešení úniku uhlíku bude klíčovou složkou klimatického režimu po roce 2012; lituje skutečnosti, že přenos technologií tvoří pouze malou část oficiální rozvojové pomoci; naléhavě vyzývá členské státy, aby rozvojovým zemím poskytly další technickou a finanční pomoc, aby mohly čelit následkům změny klimatu, splnit klimatické normy a zahrnout předběžné hodnocení vlivu norem, označování a certifikace na rozvoj;

*

* *

63. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě a Komisi, vnitrostátním parlamentům i výkonnému tajemníkovi rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (CCNUCC) a 16. Konferenci smluvních stran (COP 16).

Sociální odpovědnost podniků v dohodách o mezinárodním obchodu

P7_TA(2010)0446

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2010 o sociální odpovědnosti podniků v dohodách o mezinárodním obchodu (2009/2201(INI))

(2012/C 99 E/19)

Evropský parlament,

— s ohledem na články 12, 21, 28, 29, 30 a 31 Listiny základních práv Evropské unie,

— s ohledem na články 2, 3 a 6 Smlouvy o Evropské unii,

— s ohledem na články 9, 10, 48, 138, 139, 153, 156, 191, 207 a 218 Smlouvy o fungování Evropské unie,